

LES LEHOVEC A ČIHADLA

ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY

ROZLOHA: 33,8 ha

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ: Hloubětín, Hostavice

NEJVÍCE ZASTOUPENÉ DŘEVINY: nepůvodní trnovník akát, dub zimní

PŘEVLÁDAJÍCÍ STANOVIŠTĚ: exponovaná stanoviště

VĚK POROSTŮ: Nejvíce je zastoupena 3. věková třída, tedy věk 41-60 let

LESNÍ POROSTY: 31,6 ha

NELESNÍ PLOCHY (LOUKY, CESTY): 2,2 ha

VLASTNÍK LESA: Hlavní město Praha

SPRÁVCE LESA: Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství

Magistrátu hl. m. Prahy

ÚDRŽBU PROVÁDÍ: Lesy hl. m. Prahy

Upozorňujeme návštěvníky, že dle platného lesního zákona je vstup do lesa na vlastní nebezpečí.

ZAJÍMAVOSTI

Kyjský rybník – byl spolu s dalšími rybníky na Rokytce založen pravděpodobně ve 14. století z podnětu prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic. Původně sloužil i jako zásobárna vody pro mlýn situovaný v prostoru pod hrází. Přívod vody do mlýna se nedochoval a byl zrušen v minulosti při rekonstrukci hráze. Na počátku 60. let 20. stol. byl rybník téměř zcela zanesen náplavy a zarostlý mokřadní vegetací. V roce 1962 byl částečně odbahněn. V rámci výstavby sídliště Černý Most v 70. a 80. letech 20. stol. byla zřízena sedimentační nádrž (tzv. „malý Kyják“) rozšířením východní části rybníka. Poslední odbahnění rybníka bylo provedeno v roce 2008.

Rybník Aloisov – vznikl přehrazením původně hlubokého údolí Bezejmenného potoka. V 80. letech 20. stol., v souvislosti s výstavbou sídliště Černý most, byl rybník přestavěn na retenční nádrž. Nádrž měla původně sloužit k akumulaci dešťových vod z plánovaného sídliště. Při výstavbě sídliště však byly dešťové vody svedeny do tzv. „malého Kyjáku“. Nádrž Černý Most tak zůstala závislá na přítoku z Bezejmenného potoka. Kdysi velké povodí potoka bylo zastavěno a protkáno inženýrskými sítěmi a rybník se po léta potýkal s nedostatkem vody. V roce 2007 byl rybník zrevitalizován.

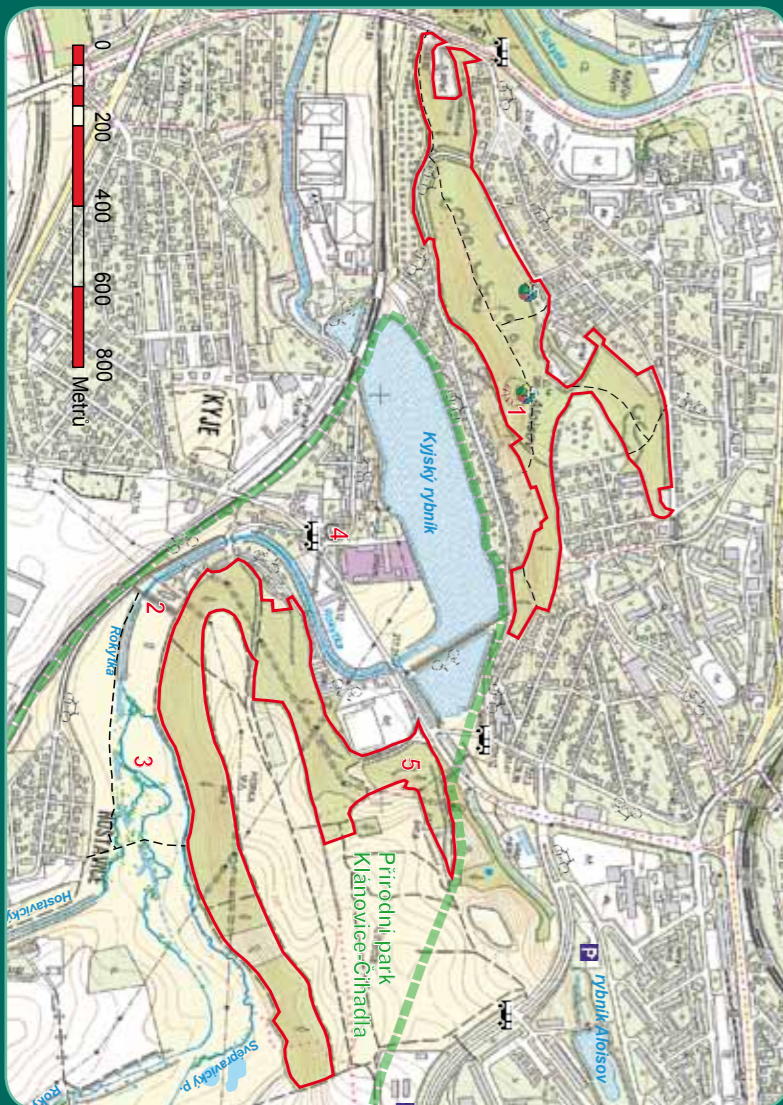
Kostel sv. Bartoloměje - nedaleko lesa se nachází jeden z nejstarších románských kostelů v Čechách. Kostel byl postaven v 1. polovině 13. století z pískovcových kvádrů. Kostel sloužil zároveň jako tvrz, která v bouřlivých dobách poskytovala lidem útočiště.

V ROCE 2013 VYDAL ODBOR MĚSTSKÉ ZELEŇ A ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MAGISTRÁTU HL. M. PRAHY

Autoři textů a fotografií: Ing. Dan Frantík, Mgr. Jana Karnecká

Fotografie na úvodní stránce (zleva doprava, shora dolů): pěšina akátinou k vrchu Aloisov, Kyjský rybník, borovice lesní, revitalizace Rokytky v suchém poldru Čihadla, les nad Čihadly

Další informace o pražské přírodě: www.praha-priroda.cz, envis.praha-mesto.cz/priroda

Dětské hřiště

Doporučené
cyklotrasy

Zastávka MHD

Hranice lesa
Hranice přírodního
parku

1. Bývalý opukový lom
2. Hráz suchého poldru Čihadla
3. Revitalizovaný suchý poldr Čihadla
4. Kostel sv. Bartoloměje
5. Zalesněná bývalá skládka

PŘÍRODNÍ PARK KLÁNOVICE - ČIHADLA

Přírodní park Klánovice-Čihadla je největším pražským přírodním parkem o rozloze 2 222,8 ha. Na území parku se nachází významné lesní celky i množství maloplošných chráněných území - přírodní rezervace Klánovický les - Cyrilov a V Pískovně, přírodní památky Počernický rybník a Xaverovský háj.

Pojem přírodní park definuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Jeho účelem je ochrana přírodních, kulturních a historických hodnot daného území a ochrana krajiny před činnostmi, které mohou tyto hodnoty ohrozit. Prakticky to znamená, že v nezastavěných částech přírodního parku je vyhlášena stavební uzávěra. Území je tak chráněno před nadměrnou výstavbou a úbytkem volné přírodní krajiny.

Součástí přírodního parku je **suchý poldr Čihadla**, který navazuje na les. V roce 2008 zde byla ukončena rozsáhlá revitalizace, která je největší a nejrozsáhlejší přírodě blízká revitalizace vodních toků v Praze a okolí.

Suchý poldr Čihadla byl postaven v 80. letech 20. století a slouží k zachycování přívalových srážek z povodí Rokytky. Nachází se v místech, kde ještě v 18. století stával velký rybník, který byl ale časem vypuštěn a změněn v pole. V rámci výstavby suchého poldru bylo koryto Hostavického potoka, Svěpravického potoka a Rokytky napřímeno a opevněno betonovými tvárnicemi, čímž došlo ke znehodnocení této přírodní lokality. Koryta potoků byla degradována na stoku za účelem rychlého odvedení vody. Revitalizací tohoto území došlo ke zpřírodnění celé lokality, korytům potoků byl vrácen přírodní charakter a v jejich okolí vzniklo mnoho tůň a drobných vodních ploch.

Takovéto lokality s drobnými vodními plochami jsou výjimečně výskytem velkého množství druhů živočichů a rostlin, z nichž mnohé jsou chráněné. Jedná se zejména o mokřadní a vodní rostliny (např. kosatec žlutý, stulík žlutý), obojživelníky a plazy (např. skokani a čolci, užovka obojková), hmyz (např. vážky nebo potápníci) a ptáky vázané na vodní prostředí (např. slípka zelenonohá, volavka popelavá, ledňáček říční).

Revitalizace suchého poldru Čihadla a část lesa - letecký pohled

Doubrava nad Čihadly Snědek Gussoneův v podrostu Vyhlídka na Kyjský rybník z Aloisova

HISTORIE A SOUČASNOST LESA

Lesy v Hloubětíně patřily ve 13. století špitálu sv. Františka, který je získal od královny Konstancie, vdovy po Přemyslu Otakarovi I. Špitál i se statkem Hloubětín (nazývaný dříve Hloupětín) a okolními poli i lesy přešel později na řád křižovníků s červenou hvězdou. Při křižovníckém statku se v urbáři z roku 1622 popisuje „dubovej háj, kterýž se po zmejení v patnácti letech obyčejně mejtiti a prodávati může“. Lesy Kyjí a Hostavic patřily před husitskými válkami pražskému arcibiskupství a poté je zabrali Pražané. Nakonec se staly majetkem císaře Zikmunda, který Hostavice i Kyje s okolními statky a lesy prodal. V roce 1547 vše zkonfiskoval Ferdinand I.

Rozsáhlé, původně nelesní plochy na svazích nad Kyjským rybníkem byly v 50. letech 20. století zalesněny a to převážně akátem, částečně i dubem a habrem.

Všechny lesy v majetku hl. m. Prahy, tedy i Čihadla a Lehovec, jsou obhospodařovány podle zásad trvale udržitelného hospodaření v lesích. Hl. m. Praha je navíc od května 2007 držitelem mezinárodního, ekologicky přísného lesnického certifikátu Forest Stewardship Council® (FSC®), který hospodaření v lesích směřuje k dosažení přírodě blízkých lesních porostů, to vše s přihlédnutím k výrazně mimoprodukčnímu poslání pražských lesů. V průběhu FSC® certifikace lesního majetku hl. m. Prahy dle standardů FSC® bylo nutné upravit některé doposud používané technologie a postupy ve smyslu „zjemnění“ dopadů na životní prostředí.

Trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*) pochází ze Severní Ameriky a do Evropy byl přivezen na počátku 17. stol. V Evropě se začal hojně vysazovat na písčítých a skalnatých půdách, z důvodů jejich pokrytí. Brzy však odtud vytlačil původní a často velmi cennou vegetaci. Akát vytváří na svých kořenech hlízy s bakteriemi schopnými fixovat vzdušný dusík. Tím obohacuje zejména chudší stanoviště a mění druhovou skladbu. Trnovník akát má také toxické účinky, jeho kořeny vylučují do půdy toxické látky a v jeho sousedství tak nevydrží žádné jiné rostliny.

Značka
odpovědného lesnictví

ZASTOUPENÍ DŘEVIN

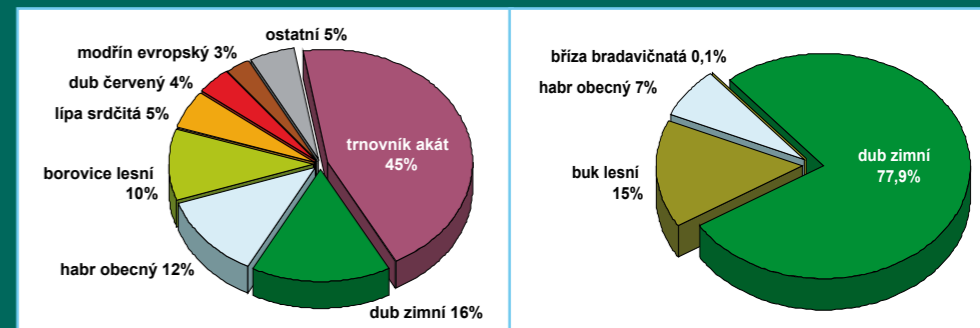
Snahou správce lesa je, aby se zastoupení dřevin co nejvíce blížilo původnímu přirozenému složení porostů v daném území. Rovněž se zohledňuje převážně mimoprodukční – rekreační – poslání pražských lesů (tj. používání pestré dřevinné skladby), včetně menšího zastoupení nepůvodních jehličnatých dřevin (např. modřín, douglaska). Současné procentuální zastoupení dřevin znázorňuje graf 1. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin zobrazuje graf 2. Přirozené zastoupení dřevin vychází z vlastností daného stanoviště, které jsou charakterizovány zejména klimatickými poměry a půdními vlastnostmi daného území. Rozložení jednotlivých stanovišť v lese zobrazuje graf 3.

Exponovaná stanoviště nižších poloh - stanoviště prudkých a exponovaných svahů
Kyselá stanoviště nižších poloh - normální kyselá či chudá písčítá stanoviště, převážně plošiny
Živná stanoviště nižších poloh - stanoviště na úrodných půdách, svahy až plošiny

Na území lesa převládají exponovaná stanoviště nižších poloh. Tyto podmínky vyhovují zejména dubu, akátu a lípě.

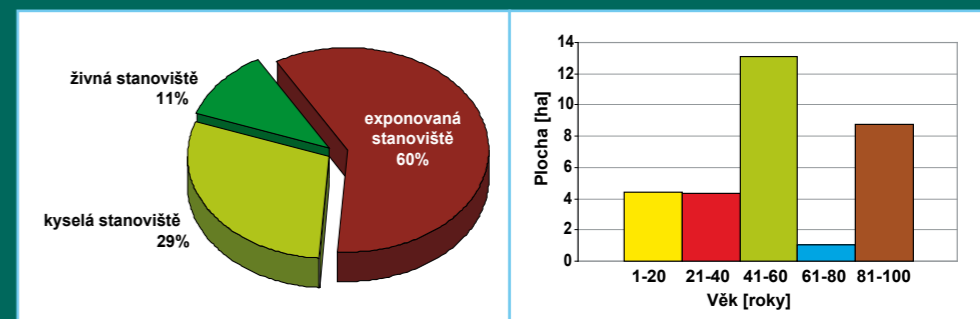
VĚKOVÁ SKLADBA POROSTŮ

Věková skladba porostů je jednou z hlavních charakteristik stavu lesa a vypovídá také mnohé o jeho historii. Graf č. 4 např. jasně vypovídá o rozsáhlém zalesňování v 50. letech minulého století. Rovněž vidíme, že zde chybí porosty starší 100 let.

1. Procentuální stávající zastoupení dřevin

2. Ideální (přirozené) zastoupení dřevin

3. Rozložení jednotlivých stanovišť

4. Věková skladba porostů